

28.11.2018

Ärende/13

§ 388

Den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen om ingripande i den ökade bostadslösheten bland unga

HEL 2018-004197 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Elina Eskelä, bostadsprogramchef, telefon: 310 36083
elina.eskela(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuula Haataisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tuula Haatainen och 35 andra ledamöter anser i sin motion att man bör ta tag i den ökade bostadslösheten bland unga. Det föreslås i motionen att Helsingfors bör satsa på att avlägsna de ungas bostadslöshet genom att öka mängden boende till skäligt pris samt utveckla barnskyddets eftervård. I motionen föreslås det även att Helsingfors bör reda ut om tomma lokaler som staden äger och som finns i staden lämpar sig för boende med stöd samt som bostäder för unga.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Enligt Helsingfors stads bostadsmarknadsutredning som skickats till ARA fanns det i november 2017 sammanlagt 3 760 bostadslösa i Helsingfors. Hela 3 500 av dessa var ensamma bostadslösa, varav 1 130 långtidsbostadslösa. Med långtidsbostadslös avses en person

som har varit bostadslös oavbrutet i ett år eller upprepade gånger under tre år av sociala skäl, ekonomiska skäl eller hälsoskäl. På grund av saknad bostad bodde 130 hushåll, till vilka det hörde 180 vuxna och 80 barn, separat eller i tillfälligt boende.

Av de totalt 3 500 ensamstående bostadslösa är 800 unga (under 25 år) och av dessa 200 långtidsbostadslösa. Största delen av de ensamma bostadslösa huserar tillfälligt hos släkt och vänner.

Enligt bostadsmarknadsutredningen har antalet bostadslösa unga ökat med hundra under åren 2016–2017. Siffran är inte helt tillförlitlig eftersom statistiken över de bostadslösa inte är entydig. Uppföljningen försvåras även av att utkomststödet flyttades över till FPA: Utgående från FPA:s statistik kan man inte jämföra med året innan, varför det är svårt att pålitligt bedöma hur bostadslösheten utvecklats.

För att göra statistiken om bostadslöshet mer precis har ARA, Y-stiftelsen och kommunerna i huvudstadsregionen tillsammans arbetat på en reform av ARA:s bostadsmarknadsundersökning till den del som gäller statistikföringen av bostadslöshet. Huvudstadsregionens kommuner har skickat en utredning till ARA om deras statistiska metoder, och i november skickas en Webropol-enkät om bostadslösheten 2018 till kommunerna. Dessutom vidareutvecklar ARA och FPA blanketten för utkomststöd så att den bättre ska tjäna även statistikföringen av bostadslöshet.

De ungas bostadslöshet undgår ibland statistiken eftersom unga bostadslösa inte alltid är klienter i stödfunktionerna och de kan övernatta hos släkt och vänner. Då statistikföringen av bostadslöshet utvecklas med ARA har man även preliminärt diskuterat att man i framtiden borde bedöma situationen för bostadslösa som tillfälligt bor hos släkt och vänner, t.ex. med tre års mellanrum, med kvalitativa metoder eftersom det är mycket svårt att bedöma dessas absoluta antal.

Ungas bostadslöshet, såsom bostadslöshet i allmänhet, minskas bäst genom att säkerställa en tillräcklig bostadsproduktion samt andelen bostäder till skäligt pris i produktionen. Ett av Helsingfors centrala bostadspolitiska mål är att säkerställa en produktion av hyresbostäder till skäligt pris. Målsättningen för Hemstaden Helsingfors – genomförande-program för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2016 var att årligen producera 6 000 bostäder (7 000 bostäder per år fr.o.m. 2019). Målet är att 25 procent av bostadsproduktionen ska vara Ara-hyresbostäder (inklusive student- och ungdomsbostäder).

Vid utgången av 2017 fanns det ca 362 000 bostäder i Helsingfors, varav drygt 10 000 är student- och ungdomsbostäder. Bostadsproduktionen ligger just nu på en rekordnivå i Helsingfors. Per 30.9.2018 har

det under 2018 färdigställts 3 689 bostäder, av vilka 17,9 % är Ara-hyresbostäder. Av dessa är 303 studentbostäder. I september 2018 byggdes 9 100 bostäder och under 2018 har man börjat bygga på mer än 6 000 bostäder. Utmaningen i produktionen av Ara-hyresbostäder är den resursbrist och därigenom få och dyra offerter, orsakade av den höga bostadsproduktionsnivån.

Under 2017 blev 3 609 av stadens Ara-hyresbostäder lediga att förmedlas, vilket är betydligt mer än under tidigare år. Stadens Ara-hyresbostäder riktar sig främst till unga vuxna under 34 år; av dem som får en bostad utgör dessa 60 procent.

Man har börjat utveckla eftervården av unga vid Helsingfors social- och hälsovårdssektor så att den ska bli mer mångsidig genom att socialarbetarnas och socialhandledarnas helhetsprocess görs tydligare och dubbelt arbete undanröjs. Målsättningen är att alla unga under eftervården och därefter ska ha en bostad, vettigt program under dagen och en trygg vuxen. Dessutom ska de ha en möjlighet att studera (grundskola och examen på andra stadiet för alla).

Social- och hälsovårdsnämnden har behandlat utredningen av anställningsresurser i barnskyddets eftervård 11.9.2018. Inom eftervården har socialarbete och stöd för boende hittills varit två separata tjänster. Socialhandledningen för det stödda boendet har riktat sig till 302 ungdomar som bor i eftervårdens bostäder.

Inom eftervården jobbar 3 förmän, 9 socialarbetare och 20 socialhandledare samt 4 socialhandledare som extra resurser avlönade med stadsstyrelsens dispositionsmedel fram till utgången av 2018. Socialarbetarnas och socialhandledarnas gemensamma team började som ett test i maj 2018. I varje team finns tre socialarbetare och 1–2 socialhandledare avlönade med stadsstyrelsens dispositionsmedel. Under testet erbjuder socialhandledarna tjänster i synnerhet åt unga som inte bor i eftervårdens stödda boende. Socialhandledarnas centrala uppgift är att erbjuda varje ung i eftervården det stöd som behövs och som i synnerhet hör ihop med vardags- och boendekunskaper. Från och med ingången av 2019 erbjuds eftervårdens socialarbete och socialhandledning åt eftervårdens alla klienter enligt deras behov och inte enligt boendestatus.

Eftervården hade 1 079 klienter 2017. I tjänsten finns ca 800 unga månatligen. Varje socialarbetare har ca 90 klienter. Ungefär 75 procent av de unga har behov av starkt, effektiverat eller akut stöd. I genomsnitt har 590 klienter årligen ett behov av socialhandledning. Behovet av stöd från en socialhandledare varierar från flera gånger i månaden till flera gånger i veckan, beroende på den ungas situation.

28.11.2018

Ärende/13

På Sanduddsgatans servicecentral för bostadslösa övernattade 692 klienter, varav 20 % (138) var ungdomar, år 2017. De flesta är eftervårdens tidigare klienter och många har en bakgrund inom barnskyddet.

I projektet Oman muotoinen koti vid Helsingfors stads ungdomscentral (2015–2017) letade man nya boendelösningar för personer under 25 år. I projektet utfördes ett test med kollektivt boende för vilket man sökte en tom kontorslokal för boende. Via en kartläggning hittades emellertid ett tidigare ungdomshem i Gamlas, som stått tomt i två år och som erbjöd många fördelar jämfört med kontor. Det behövdes ingen ändring av detaljplanen eller användningsändamålet, eftersom tomten enligt gällande detaljplan är en bostadstomt. Inte heller våtutrymmen eller bärande konstruktioner behövde ändras.

Under det knappa år som testet pågick i bostaden bodde det som mest nio unga i kollektivet. Många utmaningar kunde konstateras under testet. Det största problemet visade sig vara bostadens och därmed kollektivets alltför stora storlek, vilket orsakade problem i grupperingar och kommunikation. Det förekom problem i samband med människorelationer och städning. Kollektivet i Gamlas visade att det inte lyckades att slå samman unga som inte kände varandra från förr under samma tak, utan boendehandledning och en kort process för att bli bekanta.

Helsingfors stad ställer sig positiv till ungas boendekollektiv men det fungerar bäst på ungdomarnas eget initiativ och på deras sätt. Det är t.ex. möjligt att tillsammans söka bostad från Helsingfors stad.

Det mest ändamålsenliga är att öka utbudet på vanliga bostäder och inte att ändra om tomma lokaler till bostäder för unga. Det är inte möjligt att använda tomma lokaler för boende om dessa inte är bostäder. De ungas bostäder ska uppfylla alla krav som ställs på en vanlig bostad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Elina Eskelä, bostadsprogramchef, telefon: 310 36083
elina.eskela(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuula Haataisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

28.11.2018

Ärende/13

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 701

HEL 2018-004197 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tuula Haataisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Elina Eskelä, suunnittelija, puhelin: 310 36083
elina.eskela(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566